



SEIERSFEST: Samarbeidspartnere Tiit Vähi (lv.) og Arnold Rüütel skåler for valgresultatet i Estland. Men det er to svært ulike parhæster som nå skal forsøke å trekke sammen. Foto: SCANFOTO/EPA

Skrøpelig koalisjon må stables på bena:

Ap 7/3-95

Dragkamp i Estland

Hvor lenge holder alliansen som vant valget i Estland søndag? Og hvem skal den samarbeide med?

Aftenpostens korrespondent
ELISABETH HOLTE

Tallinn. Etter at eks-statsminister Tiit Vähis sosialliberale Samlingsparti og den tidligere kommunistlederen og presidenten Arnold Rüütels Landsbyggunion vant valget i Estland, var spørsmålet i går hvem de velger å samarbeide med for å få flertall i parlamentet.

Til tross for store motsetninger peker det meste i retning av Senterpartiet under tidligere statsminister og folkefrontleder Edgar Savisaar. Det nest største partiet, riksbanksjef Siim Kallas' nyliberale Reformparti, avviser iallfall foreløpig å sam-

arbeide med en forhenverende kommunist som Rüütel.

Det andre store spørsmålet er hvor lenge de høyst ulike personlighetene Vähi og Rüütel klarer å holde sammen. Problemet løser seg antagelig neste år hvis Rüütel, slik alle venter, stiller opp og vinner presidentvalget.

Den gjennom alle år populære og politisk sett ekstremt tilpassningsdyktige Rüütel, som er landsbyggunions leder, understreket imidlertid valgnatten at han støtter Vähis EU-, VEU- og NATO-inje og vil ha Estland inn i NATO snarest mulig.

Samtidig sier de to at forholdet også til Russland nå skal bedres. Andre spør seg hvordan det kan forenes med ambisjonene om å bringe esterne inn i NATO. I spekulasjonene om hvem som blir Estlands nye utenriksminister nevnes to navn, som begge tilhører

Samlingspartiet: 47 år gamle Riivo Siinjärvi, tidligere parlamentsmedlem og nå ambassadør i London, og 65 år gamle Endel Lippmaa, en av landets ledende fysikere og kjemikere, som også har regjeringserfaring.

Svake grupper

Tross Vähis større vekt på sosiale hensyn i Estlands intense nye markedsøkonomi, innrømmet han valgnatten overfor Aftenposten at det ikke blir lett i praksis å trekke de svake grupper opp, samtidig som alt må gjøres for å fortsette de økonomiske reformene.

Estland har ikke penger til nye sosiale reformer i dagens situasjon, men innen utgangen av året bør de mest vanskeligstilte begynne å merke forskjell, sa Vähi.

Hvor mange som egentlig faller utenfor den synlige økende velferden i dagens Estland, finnes det knapt holdbare oversikter over.

Men det er helt åpenbart at de fattige på landsbygda, barnerike familier og de eldre har det grått og vanskelig, mens økonomien nærmest eksploderer rundt dem og Estland får mer og mer av en middelklasse.

De nesten samtlige stemmer var tatt opp i går, var syv av de 16 valglistene blitt representert i parlamentet Riiigikogu.

Fordeelingen var slik: Samlingspartiet/Landsbyggunionen 32,3 prosent (41 mandater), Reformpartiet 16,3 prosent (19 mandater), Senterpartiet 14,5 prosent (17), Fedrelandspartiet 7,1 prosent (7), De moderate (sosialdemokrater) 6,0 prosent (6), Estland er vårt hjem (russisk) 5,9 prosent (6) og Høyreflyvpartiet 5,1 prosent (5 mandater).

Partiet Rettferdighet, som består av tidligere kommunister, fikk 2,1 prosent og oppnådde ingen representasjon.

Kommentar side 12

Det viktigste er å bli rik

Tallinn.

Hvorfor selger du avisen for 12 kroon når det står bare åtte kroon på den? spør vi den lille gutten som kommer gjennom pizzabaren på Hotel Palace i Tallinn. Han bærer diverse aviser og magasiner over anorakk-ermet.

«Cause I'm a businessman. And I wanna be rich!» svarer 11 år gamle Andres Volkov suverent, med amerikansk aksent fra skolen, og ser oss rett inn i hvitøyet. Han understreker at han er ester, selv om etternavnet er det russiske Volkov.

Selv i Tallinns eksplosive nyliberalisme, med privatiseringer, investeringer og «bizzness» som de nye tiders ideologi, er det sjelden å møte en markedsøkonomiens fotsoldat som går i femte klasse.

Tjener godt

To dager i uken etter skoletid går tette, lille Andres dynamisk ut på detaljmarkedet med The Baltic Independent, The Baltic Observer og de estiske hovedstadsavisene, samt hva han måtte komme over av eldre

numre av det engelskspråklige Tallinn-magasinet City.

Og med Andres' avanse-kalkyler blir det «bizzness» av det. Rundt 400 kroon (omkring 200 kroner) tjener han på to dager, forstår vi. Det er ikke dårlig når gjennomsnittlig månedslønn er 1800 kroon.

Og Andres lar oss etter hvert forstå at her har vi en mann foran oss som har hele 4515 kroon på bankboken! Kameratene driver også på. Slik Andres ser det, vil han fortsette med avisene iallfall tre-fire års tid før han skal satse for fullt på skolen og «bli best».

Når han blir voksen, må det bli noe med biler eller datamaskiner...

Pappa Volkov stemmer på sosialdemokratene, men hva ville Andres selv ha gjort hvis han hadde hatt stemmerett?

«Æh, det måtte nok blitt riksbanksjef Kallas.

Hvorfor er det så viktig å bli rik? Hva han vil gjøre med pengene sine når han er blitt rik?

«Det er for vanskelig å svare på! I can't handle that kind of question, kommer

det vesle voksent. Før det unge Estland forkledd som Andres Volkov haster ut av hotellet igjen. Det var noen kroon å hente, her også.